

INSTITUTUL DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI

RAPORT

PRIVIND

ACTIVITATEA ȘTIINȚIFICĂ

ȘI INOVAȚIONALĂ

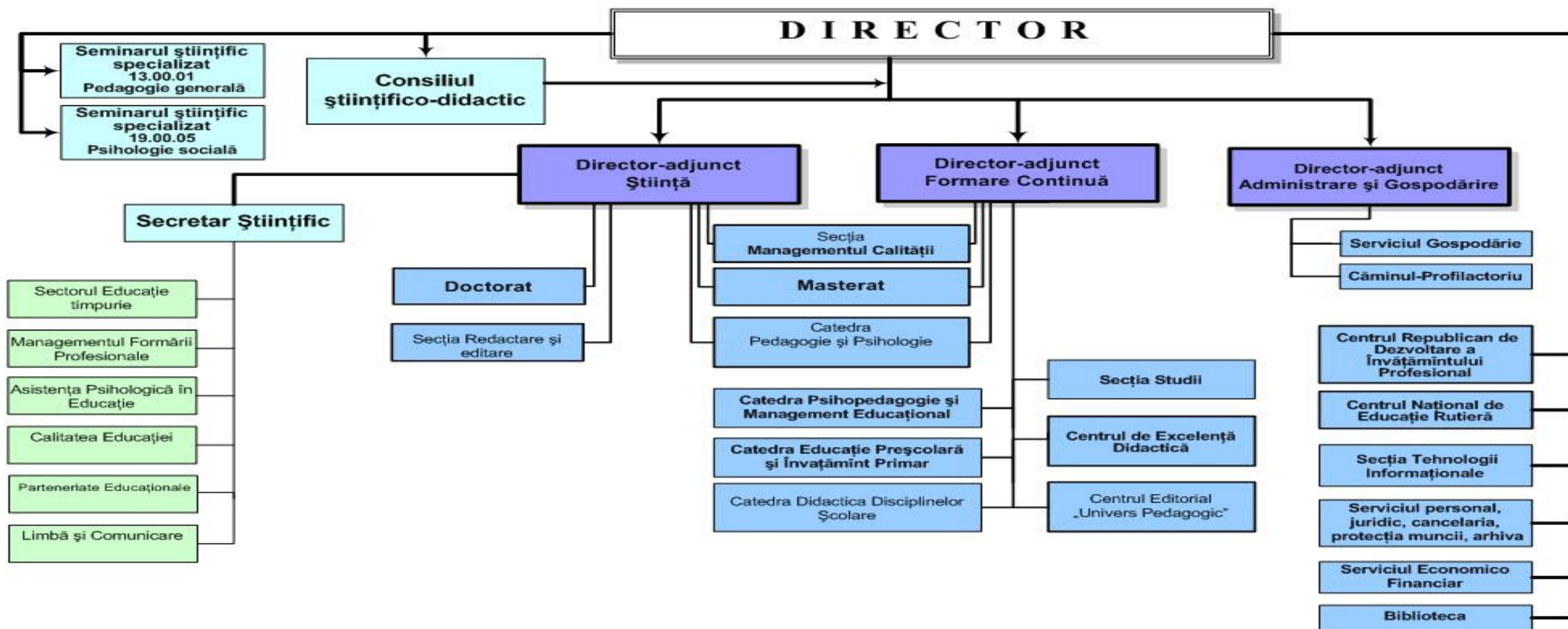
2017

Chișinău, 2018

Lilia POGOLȘA,
dr. hab., prof. univ.,
Director IȘE

Organigrama Institutului de Științe ale Educației

Institutul de Științe ale Educației

Departamentul
Știință

Departamentul
Formare Continuă

POTENȚIAL UMAN

Departamentul Știință

Resurse umane	Doctori habilitați	Doctori în știință	Cercetători științifici fără grad	Total
Cercetători științifici de bază	2	13	10	25
Cercetători științifici angajați prin cumul intern/extern	1/4	3/11	2/16	37
Total	7	27	28	62

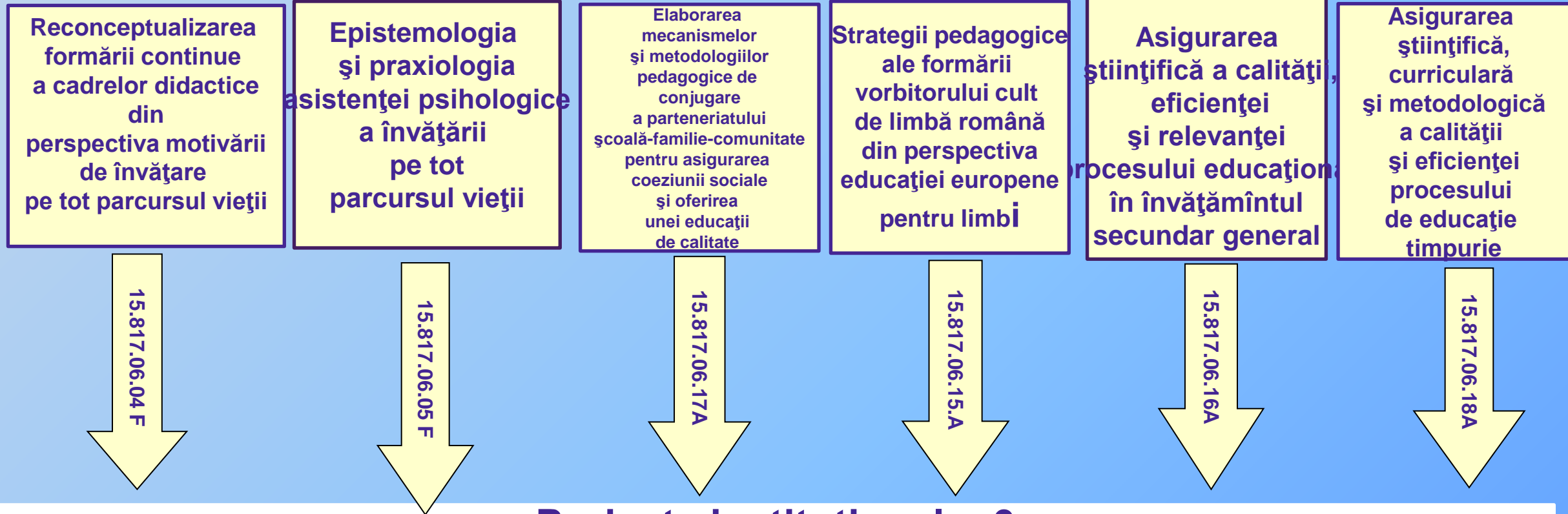
Numărul total de cercetători – 62

De bază – 25

Cercetători până la 35 de ani - 7

Vârsta medie - 48,5 ani

Directia strategică *Patrimoniul național și dezvoltarea societății*

Proiecte instituționale: 6

Finanțarea 2017 – 3 231,1 / 3225,1 mii lei (buget)

REZULTATELE CERCETĂRILOR ȘTIINȚIFICE:

Proiectul

Asigurarea științifică a calității, eficienței și relevanței procesului educațional
în învățământul secundar general

director de proiect: L. Franțuzan, dr.

OBIECTIVUL:

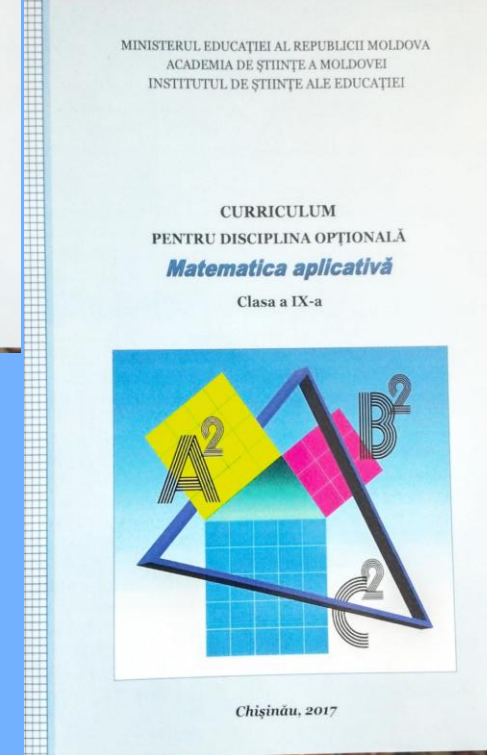
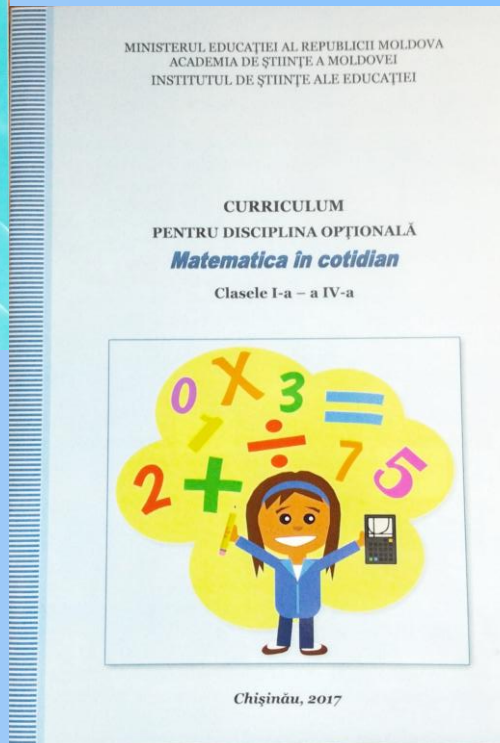
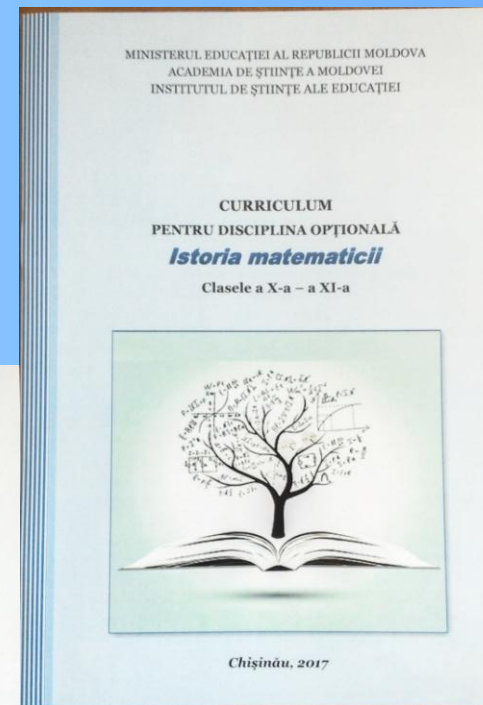
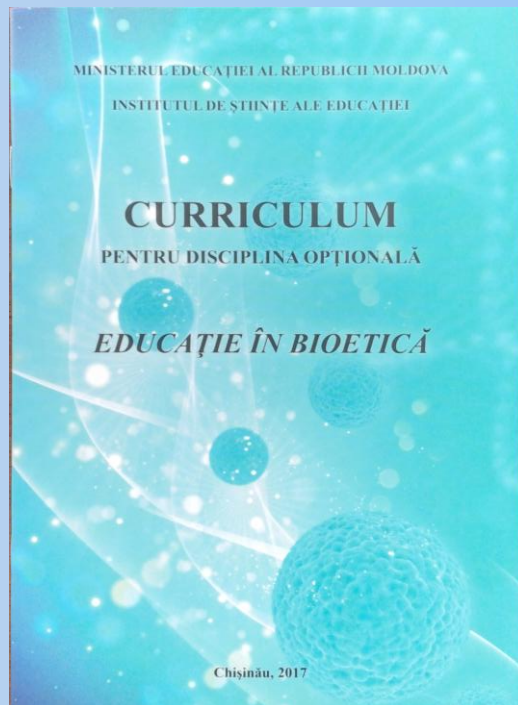
*Elaborarea modelelor, metodelor, instrumentelor
de implementare a tehnologiilor didactice
avansate, inclusiv a celor informaționale și
comunicaționale pentru eficientizarea procesului
educațional în cadrul educației științifice,
tehnologice, fizice și artistice*

FINALITĂȚI ÎN CADRUL PROIECTULUI :

Elaborarea reperelor conceptuale și metodologice ale modelelor, tehnologiilor didactice avansate pentru eficientizarea procesului educațional în cadrul disciplinelor școlare

- *Repere conceptuale privind elaborarea curriculumului la disciplinele opționale. (document aprobat la Consiliul Național pentru Curriculum, Ordinul Ministrului Educației nr. 265 din 28 aprilie 2017).*
- *Metodologia de implementare a modelelor, tehnologiilor didactice avansate pentru eficientizarea procesului educațional în cadrul disciplinelor școlare.*
- *Suportul didactic pentru învățământul general (suplimentat și de suport metodic la fizică; educația muzicală; matematică).*
- *Auxiliare pentru treapta gimnazială la disciplinele opționale "Lectura pentru ghidarea în carieră".*

Documente de politici

Repere conceptuale privind
elaborarea curriculumului
la disciplinele opționale

(aprobate la Consiliul Național pentru Curriculum, Ordinul Ministrului Educației nr. 265 din 28 aprilie 2017)

AUXILIARE DIDACTICE

Autori: CRUDU V., GRÎU N., COTOVIȚCAIA D., STATE L., NASTAS S.

Proiectul

Elaborarea Cadrului de referință al Curriculumului Național în învățământul general (AO „Lumos Foundation Moldova”)

Obiective:

- Analiza opiniilor cu referire la actualizarea și dezvoltarea cadrului de referință al Curriculumului Național în urma dezbaterilor acestuia
- Redactarea cadrului de referință al Curriculumului Național
- Analiza opiniilor cu referire la modelele de plan-cadru, parte componentă a cadrului de referință al Curriculumului Național
- Actualizarea modelelor de plan-cadru în urma analizei opiniilor cu referire la modelele de plan-cadru, parte componentă a cadrului de referință al Curriculumului Național
- Redactarea modelelor de plan-cadru în urma analizei opiniilor cu referire la modelele prezentate ca parte componentă a cadrului de referință al Curriculumului Național
- Prezentarea Ministerului Educației a Cadrului de referință al Curriculumului Național și a modelelor de plan-cadru.

Cadrul de referință al Curriculumului Național

AUTORI:

Lilia POGOLȘA, dr. hab. în pedagogie, prof. univ., IȘE
Valentin CRUDU, dr. în pedagogie, șef Direcție Invățământ General, MECC
Vladimir GUȚU, dr. hab. în pedagogie, prof. univ., USM
Nicolae BUCUN, dr. hab. în psihologie, prof. univ., IȘE
Adrian GHICOV, dr. hab. în pedagogie, conf. univ., UPS „Ion Creangă”
Ion ACHIRI, dr. în științe fizico-matematice, conf. univ., IȘE
Anatol GREMALSCHI, dr. hab. în științe tehnice, prof. univ., UTM
Nadejda VELIȘCO, dr. în chimie, conf. univ., șef direcție, MECC
Mariana GORAȘ, șef-adjunct direcție, MECC
Valentina GAICIUC, consultant principal, MECC
Corina LUN GU, consultant principal, MECC
Valentina CEAPA, consultant principal, MECC
Daniela COTOVIȚCAIA, consultant principal, MECC
Viorica MARȚ, consultant principal, MECC
Nicolae GHENCIU, șef direcție, MECC
Domnica GINU, dr. în psihologie, conf. Univ., manager de Program, Lumos Moldova
Agnesia EFTODI, coordonator Proiect, Lumos Moldova

(aprobat prin ordinul Ministerului Educației, nr. 432 din 29 mai 2017)

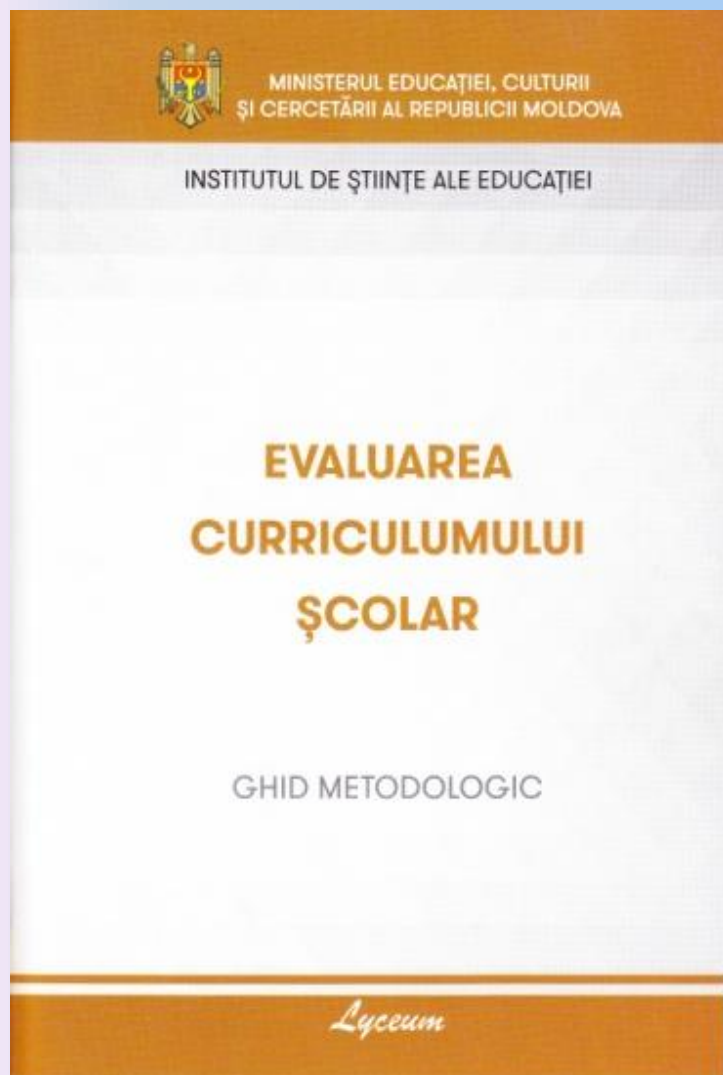
Proiectul Băncii Mondiale

Dezvoltarea Curriculumului național în învățământul general

Obiective:

- Analiza strategiilor de modernizare a curriculumului, practicilor existente în țară și peste hotare.
- Evaluarea curriculumului școlar în învățământul secundar general din perspectiva dimensiunilor: conceptual/funcțional, structural; operațional; acțional.
- Identificarea opiniilor cadrelor didactice, elevilor, părinților, directorilor de unități școlare despre curriculumul actual.
- Elaborarea metodologiei de evaluare a curriculumului școlar în învățământul secundar general.
- Analiza și prelucrarea statistică a datelor obținute în baza evaluării curriculumului școlar în învățământul secundar general.
- Elaborarea reperelor conceptuale de elaborare a curriculumului.

EVALUAREA CURRICULUMULUI ȘCOLAR

AUTORI:

Lilia POGOLȘA, dr. hab. în pedagogie, prof. univ., IȘE

Valentin CRUDU, dr. în pedagogie, conf. univ., MECC

Nicolae BUCUN, dr. hab. în psihologie, prof. univ., IȘE

Vladimir GUȚU, dr. hab. în pedagogie, prof. univ., USM

Adrian GHICOV, dr. hab. în pedagogie, conf. univ., IȘE

Ion ACHIRI, dr. în științe fizico-matematice, conf. univ., IȘE

Oxana PALADI, dr. în psihologie, conf. univ., IȘE

Mariana GORAȘ, șef adjunct, Direcția Invățământ preuniversitar, MECC

Corina LUN GU, consultant superior, Direcția Invățământ preuniversitar, MECC

Valentina GAICIUC, consultant principal, Direcția Invățământ preuniversitar,
MECC

Valentina CEAPA, consultant superior, Direcția Invățământ preuniversitar,
MECC

Daniela COTOVI ȚCAIA, consultant superior, Direcția Invățământ
preuniversitar, MECC

Mariana MARIN, dr. în pedagogie, conf. univ., IȘE

Svetlana NASTAS, dr. în pedagogie, IȘE

Proiectul Băncii Mondiale

*Implementarea standardelor de competență profesională ale cadrelor didactice/de conducere din învățământul general în proiectul „Reforma învățământului în Republica Moldova”
(2537 cadre didactice/de conducere)*

Obiective:

- **Dezvoltarea de noi competențe și creșterea capacității cadrelor didactice / de conducere din învățământul general, de a mobiliza, a combina și utiliza în mod autonom capacitățile de cunoaștere, deprinderile și competențele generale și cele profesionale în acord cu diversele cerințe specifice unui anumit context, situații sau problemă;**
- **Creșterea capacității cadrelor didactice / de conducere din învățământul general de a implementa politicile educaționale elaborate la toate nivelurile, de a face față situațiilor complexe, neprevăzute și schimbării.**

Proiectul Băncii Mondiale

Asigurarea continuității implementării evaluării criteriale prin descriptori în învățământul primar

Obiective:

- Elaborarea metodologiei de implementare a evaluării criteriale prin descriptori în clasa a III-a.
- Elaborarea Ghidului metodologic Evaluarea criterială prin descriptori, clasa a III-a;
- Elaborarea metodologiilor actualizate privind implementarea evaluării criteriale prin descriptori în clasa I, a - II-a (Ediția a II-a)
- Elaborarea ghidului metodologic actualizat Evaluarea criterială prin descriptori. Clasa I. (Ediția a II-a)
- Elaborarea ghidului metodologic actualizat Evaluarea criterială prin descriptori. Clasa a II-a. (Ediția a II-a)
- Instrumente de monitorizare a implementării ECD, clasele I-III
- Traducerea în limba rusă a Metodologiilor de implementare ECD în clasele I, a II-a, a III-a
- Traducerea în limba rusă a Ghidurilor ECD în clasele I, a II-a, a III-a.

IMPLEMENTAREA CODULUI EDUCAȚIEI (articolul 16, al. 5)

1. Elaborarea *Metodologiei privind evaluarea criteriala prin descriptori*, clasa III (aprobată în CNC, ord. MECC nr. 70, din 5 septembrie 2017)

2. Pilotarea *Metodologiei privind evaluarea criteriala prin descriptori* (5436 învățători formați).

**EVALUAREA CRITERIALĂ
PRIN DESCRIPTORI**

Evaluarea criterială prin descriptori

Autori:

POGOLȘA L.(coord.), dr. hab., prof. univ., IȘE
BUCUN N., dr. hab., prof.univ., IȘE
CRUDU V., dr., MECC
GAICIUC V., consultant principal, MECC
MARIN M., dr., conf. univ., IȘE
PALADI O., dr., conf. univ., IȘE
URSU L., dr., conf. univ., UPS „I.Creangă”
VICOL N., dr., conf. univ., IȘE
CURACIȚCHI A., dr., conf. univ., UPS „I.Creangă”
STATE D., grad did. sup., Liceul „Columna”, mun.Chișinău
DARII N., grad did. sup., IPȘP „Grigore Vieru”, or. Ștefan Vodă
ARION V., grad did. I., IPG „Ioan Vodă”, s. Hagimus, r-onul Căușeni
MĂȚILĂ-PARFENI V., grad did. sup., IPLT „Mihai Eminescu”, mun.Bălți
BALTAG S., grad did. sup., IPLT „Ion Creangă”, mun.Chișinău
VARTIC A., DGETS mun.Chișinău
COTOVIȚCAIA D., MECC
NIKITCENKO A., MECC
DIMITROVA N., MECC
STOLETNEAIA A., US din Comrat
DEMCENCO T., grad did. sup., IPLT „Aleksandr Pușkin”, mun.Chișinău
LIVIȚCHI I., IPLT „Gheorghe Asachi”, mun.Ungheni

(aprobate la CNC, Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 70 din 05 septembrie 2017)

REZULTATELE CERCETĂRILOR ȘTIINȚIFICE:

Proiectul *Strategii pedagogice ale formării vorbitorului cult de limbă română din perspectiva educației europene pentru limbi*
director de proiect: M. Marin, dr., conf. univ.

OBIECTIVUL:

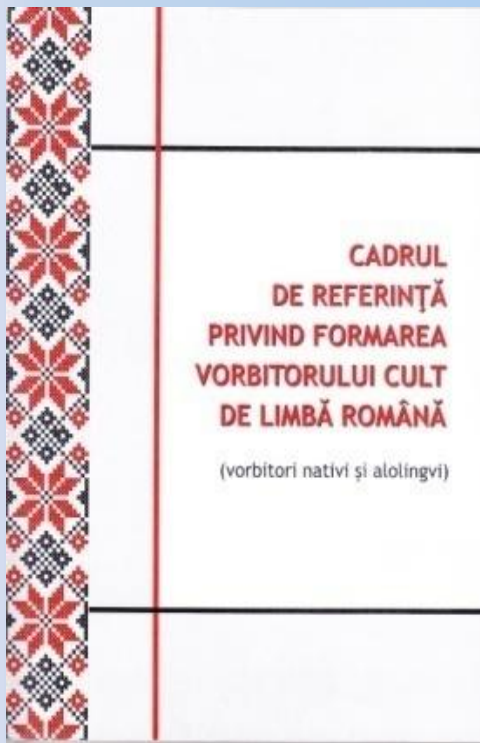
Valorificarea experimentală a modelelor de eficientizare a formării vorbitorului cult de limbă română; de evaluare a competențelor comunicativ-lingvistice ale elevilor și a instrumentarului pedagogic aferent

FINALITĂȚI ÎN CADRUL PROIECTULUI :

Proiectarea cadrului metodologic al formării și evaluării competenței de comunicare a vorbitorului cult de limbă română

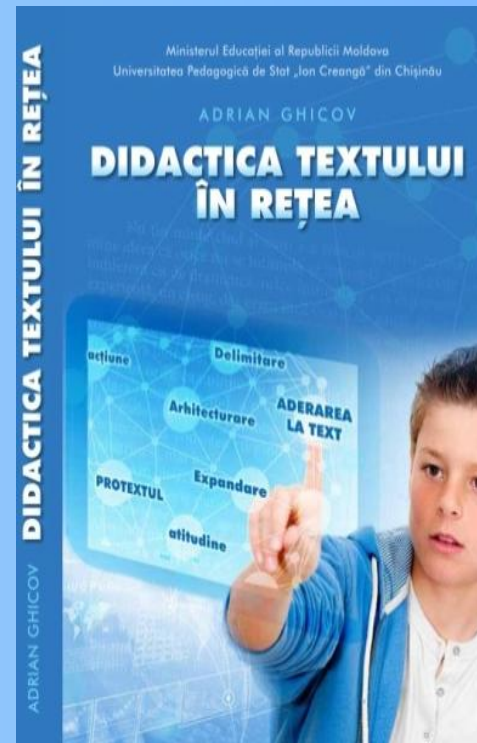
- **Cadrul de referință privind formarea vorbitorului cult de limbă română (vorbitori nativi și alolingvi).**
- **Repere metodologice ale eficientizării din perspectiva formării vorbitorului cult.**
- **Strategii didactice de formare-evaluare a competenței de comunicare.**

MONOGRAFII

Autori:

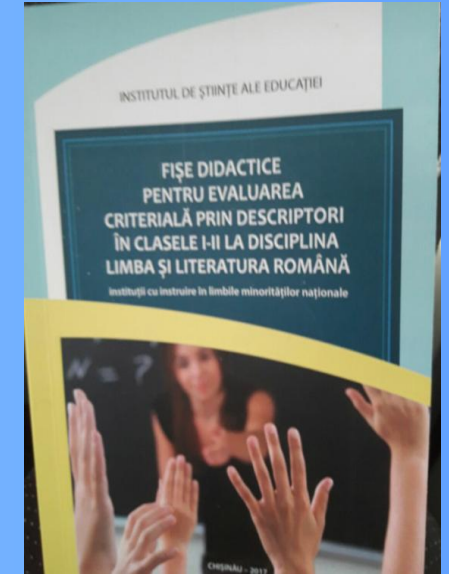
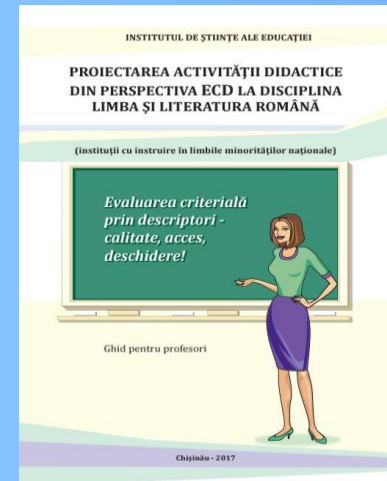
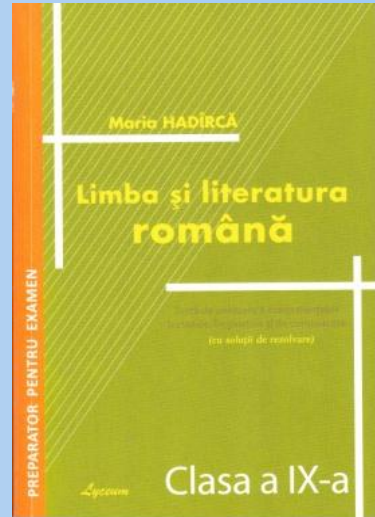
Tatiana CALLO, dr. hab. ped.,
prof. univ.,
Tamara CAZACU, dr. ped.,
Maria HADÎRCĂ,
dr.conf.cerc.,
Maria SURUCEANU, dr.
ped., conf. univ.,
Adrian GHICOV, dr. hab.,
conf. univ.,
Angela POPOVICI, dr. ped.,
Svetlana DERMENJI-
GURGUROV, dr. ped.

Autor:

Adrian GHICOV, dr.
hab., conf. univ.,

LUCRĂRI DIDACTICE

AUXILIARE DIDACTICE

Autori: Popovici Angela, doctor în pedagogie, IȘE; Necula G.-A.; Apostulatu I.

REZULTATELE CERCETĂRILOR ȘTIINȚIFICE:

Proiectul

Elaborarea mecanismelor și metodologiilor pedagogice de conjugare a parteneriatului școală-familie-comunitate pentru asigurarea coeziunii sociale și oferirea unei educații de calitate
director de proiect: A. Cara, dr., conf. cerc.

OBIECTIVUL:

Elaborarea Cadrului metodologic de responsabilizare a parteneriatului școală-familie-comunitate pentru asigurarea coeziunii sociale și oferirea unei educații de calitate

FINALITĂȚI ÎN CADRUL PROIECTULUI :

Elaborarea mecanismelor sistemice de responsabilizare a parteneriatului școală-familie-comunitate pentru asigurarea unei coeziuni sociale și oferirea unei educații de calitate

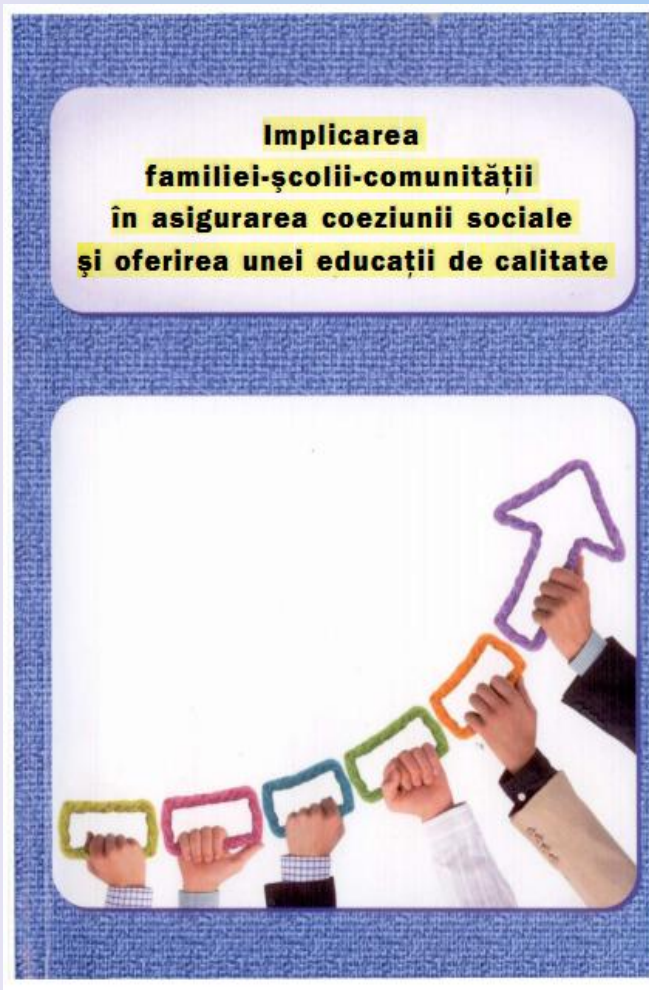
- *Monografie. Parteneriatul școală-familie-comunitate în asigurarea coeziunii sociale și oferirea unei educații de calitate*
- *Ghid metodologic. Educație parentală în contextul promovării parteneriatului școală-familie-comunitate*
- *Sugestii metodologice de eficientizare a parteneriatelor în educație pentru sporirea participării elevilor la procesul de luare a deciziilor*
- *Ghid metodologic pentru cadrele didactice Educație moral-creștină*

MONOGRAFII

Autori:

CARA Angela, dr.,
conf. cerc., IȘE
SOLOVEI Rodica,
dr., conf. cerc.
STRECHIE Maria,
dr.
ORÎNDAȘ Lilian,
cercet. șt.

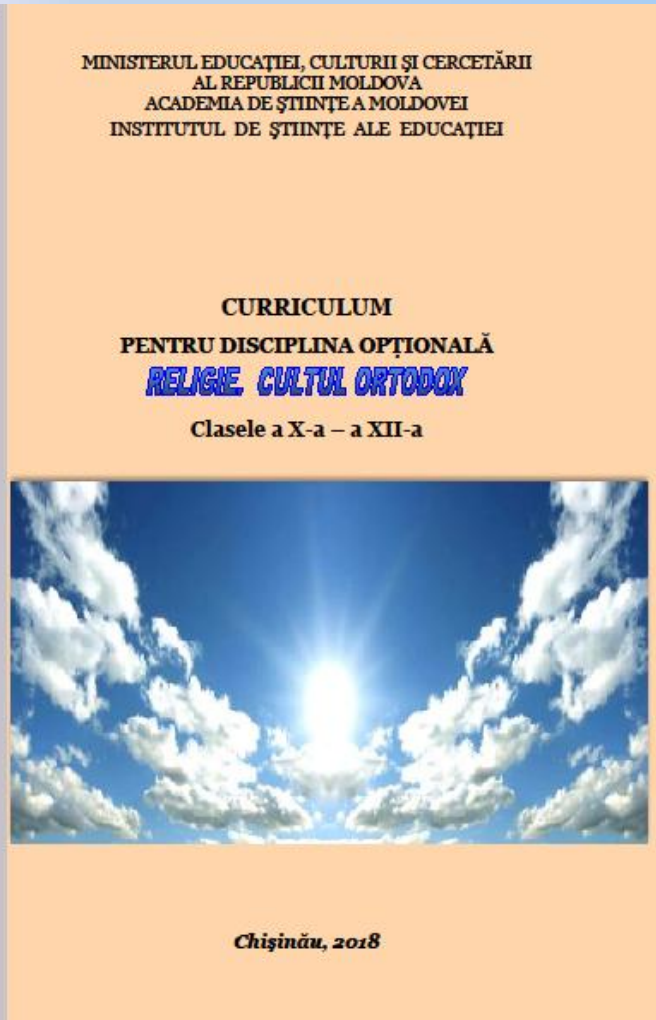

Autori:

Globu Nelea, dr.,
CARA Angela, dr.,
conf. cerc., IȘE
SOLOVEI Rodica,
dr., conf. cerc.
STRECHIE Maria,
dr.
ORÎNDAȘ Lilian,
cercet. șt.

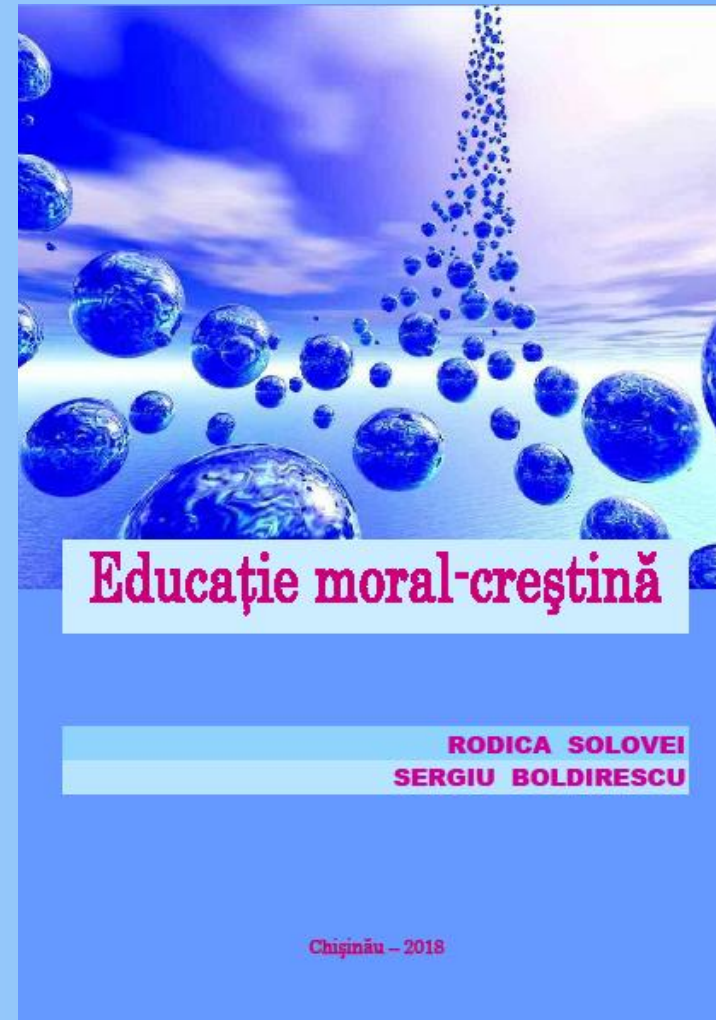

ALTE PUBLICAȚII

Autori:

SOLOVEI
Rodica, dr., conf.
cerc.

Autori:

SOLOVEI Rodica,
dr., conf. cerc.
BOLDIRESCU
Sergiu

REZULTATELE CERCETĂRILOR ȘTIINȚIFICE:

Proiectul *Reconceptualizarea formării continue a cadrelor didactice din perspectiva motivării de învățare pe tot parcursul vieții*
director de proiect: L. Pogolșa, dr. hab. , prof. univ.

OBIECTIVUL:

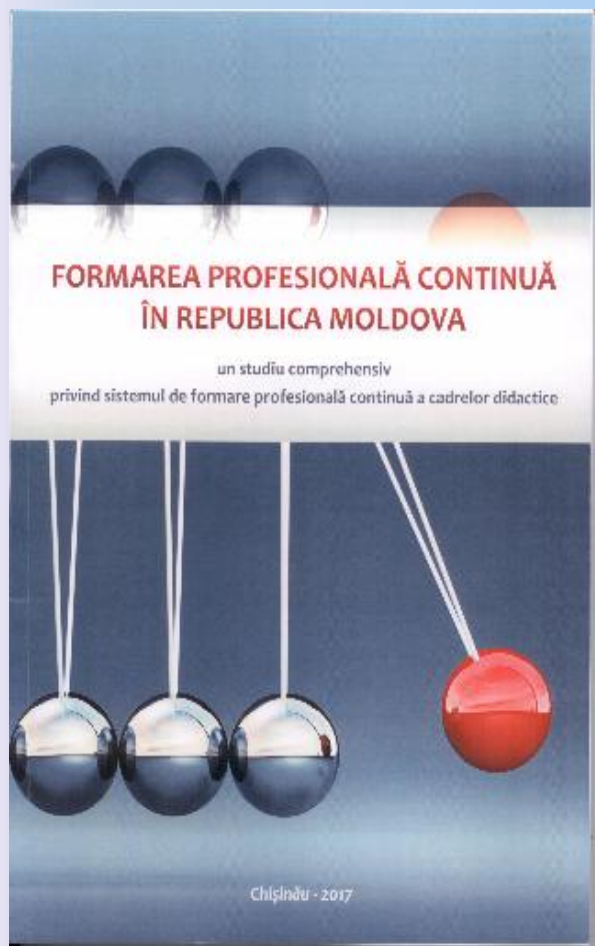
Elaborarea modelelor, metodelor și instrumentelor de formare continuă a cadrelor didactice / de conducere în vederea creării propriului traseu de avansare profesională

FINALITĂȚI ÎN CADRUL PROIECTULUI :

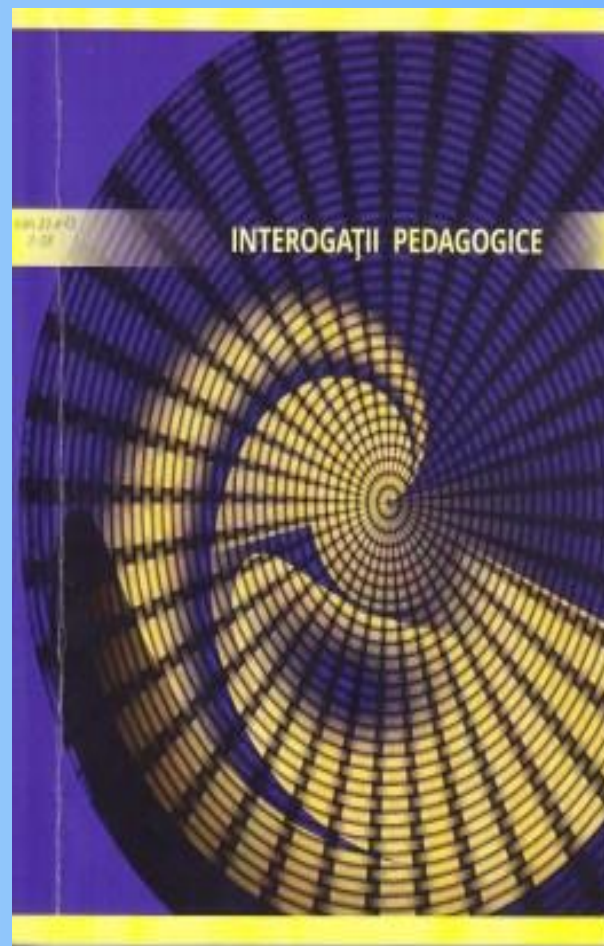
Elaborarea cadrului metodologic privind realizarea procesului de formare profesională continuă a cadrelor didactice / de conducere în vederea creării propriului traseu de avansare profesională

- *Regulamentul – cadru cu privire la normarea activității științifico-didactice în formarea profesională continuă/calificare suplimentară/recalificare (prezentat spre aprobare MECC)*
- *Metodologia privind elaborarea și evaluarea programelor de formare profesională continuă (prezentată spre aprobare MECC)*
- *Sugestii metodologice privind elaborarea programelor la formarea profesională continuă și planurilor de învățămînt la calificarea suplimentară / recalificarea cadrelor didactice/ de conducere*
- *Modele de programe de formare continuă / calificarea suplimentară /recalificarea cadrelor didactice / de conducere*

PUBLICAȚII

Autorii:
POGOLȘA L., dr.
hab., prof. univ.
AFANAS A., dr.,
conf. univ.
VICOL N., dr.,
conf. univ.

Autorii:
CALLO T., dr.
hab., prof. univ.
POGOLȘA L., dr.
hab., prof. univ.
ȚVIRCUN V., dr.
hab., prof. univ.
GUȚU V., dr. hab.,
prof. univ.
CUZNEȚOV L., dr.
hab., prof. univ.
COJOCARU V., dr.
hab., prof. univ.

REZULTATELE CERCETĂRILOR ȘTIINȚIFICE:

Proiectul *Asigurarea științifică, curriculară și metodologică a calității și eficienței procesului de educație timpurie*

director de proiect: T. Vasian, dr.

OBIECTIVUL:

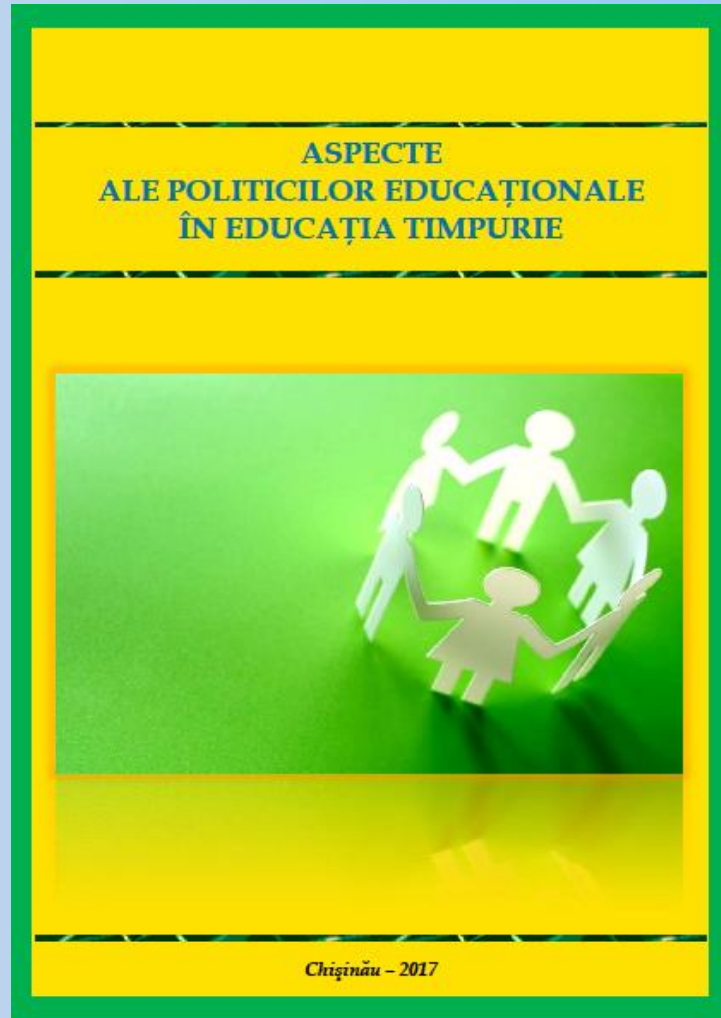
Elaborarea metodologiei de aplicare a curriculumului dezvoltat corelată standardelor de învățare și dezvoltare în educația timpurie

FINALITĂȚI ÎN CADRUL PROIECTULUI :

Structurarea instrumentelor pedagogice de aplicare eficientă a curriculumului dezvoltat în raport cu standardele de învățare și dezvoltare în educația timpurie

- *Instrumente pedagogice de aplicare a curriculumului dezvoltat în raport cu standardele de învățare și dezvoltare în educația timpurie*
- *Metodologia privind aplicarea eficientă a curriculumului dezvoltat în raport cu standardele de învățare și dezvoltare în educația timpurie*

MONOGRAFII

Autori:

CLICHICI Veronica, dr.

STRAISTARI-LUNGU Cristina

DASCAL Angela

DUMINICA Stela

REZULTATELE CERCETĂRILOR ȘTIINȚIFICE:

Proiectul *Epistemologia și praxiologia asistenței psihologice a învățării pe tot parcursul vieții*

director de proiect: A. Bolboceanu, dr. hab., prof. cerc.

OBIECTIVUL:

*Elaborarea și
experimentarea
complexelor metodologice
de asistență psihologică a
învățării pe tot parcursul
vieții*

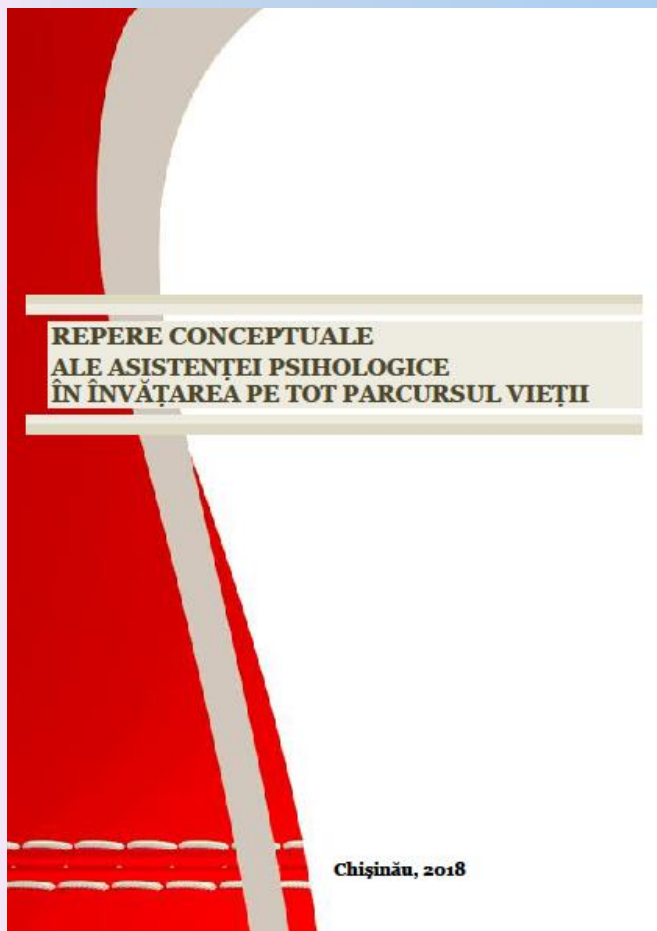
FINALITĂȚI ÎN CADRUL PROIECTULUI :

**Argumentarea
metodologică a metodelor
și procedurilor de
asistență psihologică a
învățării pe tot parcursul
vieții (ÎPTPV)**

**Proiectarea complexelor
metodologice pentru
asistența psihologică a
ÎPTPV**

- *Strategia de dezvoltare a asistenței psihologice a învățării pe tot parcursul vieții.*
- *Complexe metodologice pentru asistența psihologică a învățării pe tot parcursul vieții.*

MONOGRAFII

Autori:

Aglaida BOLBOCEANU,
dr. hab., prof. cercet.

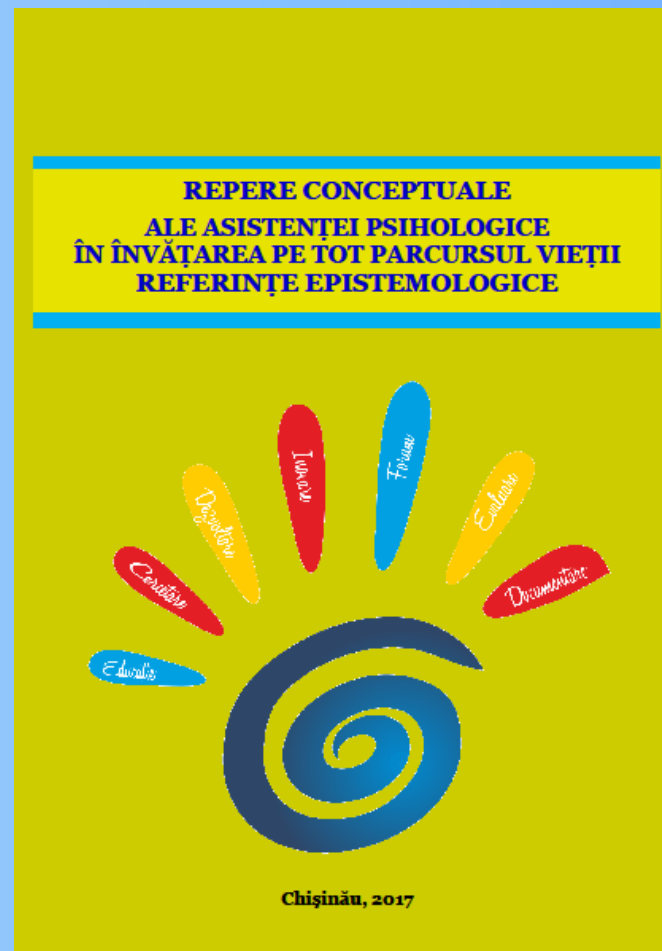
Angela CUCER, dr., conf.
cercet.

Lilia PAVLENKO, dr.,
Emilia FURDUI, cercetător
științific

Mariana BATOG,
cercetător științific

Veronica MIHAILOV,
cercetător științific

Violeta VRABII, cercetător
științific stagiar

Autori:

Aglaida BOLBOCEANU,
dr. hab., prof. cercet.

Angela CUCER, dr., conf.
cercet.

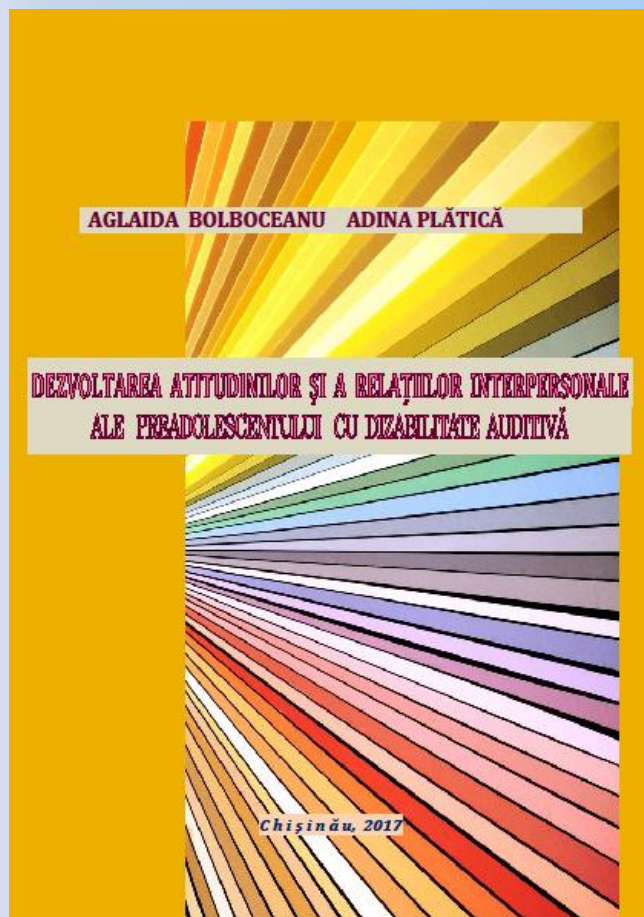
Lilia PAVLENKO, dr.,
Emilia FURDUI,
cercetător științific

Mariana BATOG,
cercetător științific

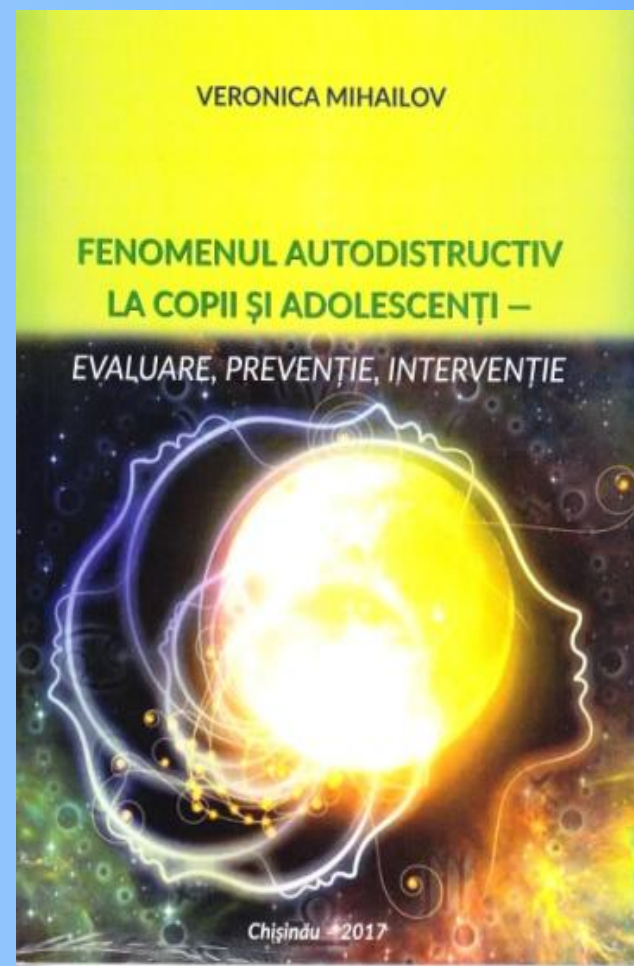
Veronica MIHAILOV,
cercetător științific

Violeta VRABII, cercetător
științific stagiar

ALTE PUBLICAȚII

Autori:
Aglaida BOLBOCEANU, dr. hab., prof. cercet.
Adina PLĂTICA, dr.

Autori:
Veronica MIHAILOV,
cercetător științific

PUBLICAȚII ÎN CADRUL PROIECTELOR

1.	Monografii naționale	7
2.	Capitole în monografii și culegeri	3
	Studii științifice	3
3.	Manuale, lucrări didactice	49
4.	Articole din reviste naționale (Categorie B, C)	37
5.	Articole în culegeri naționale	87
	Articole în culegeri internaționale	13
6.	Articole în reviste editate în străinătate online	2
	Articole din alte reviste internaționale	3
7.	Articole de popularizare a științei	23
8.	Teze ale comunicărilor la congrese, conferințe	2
	TOTAL	247

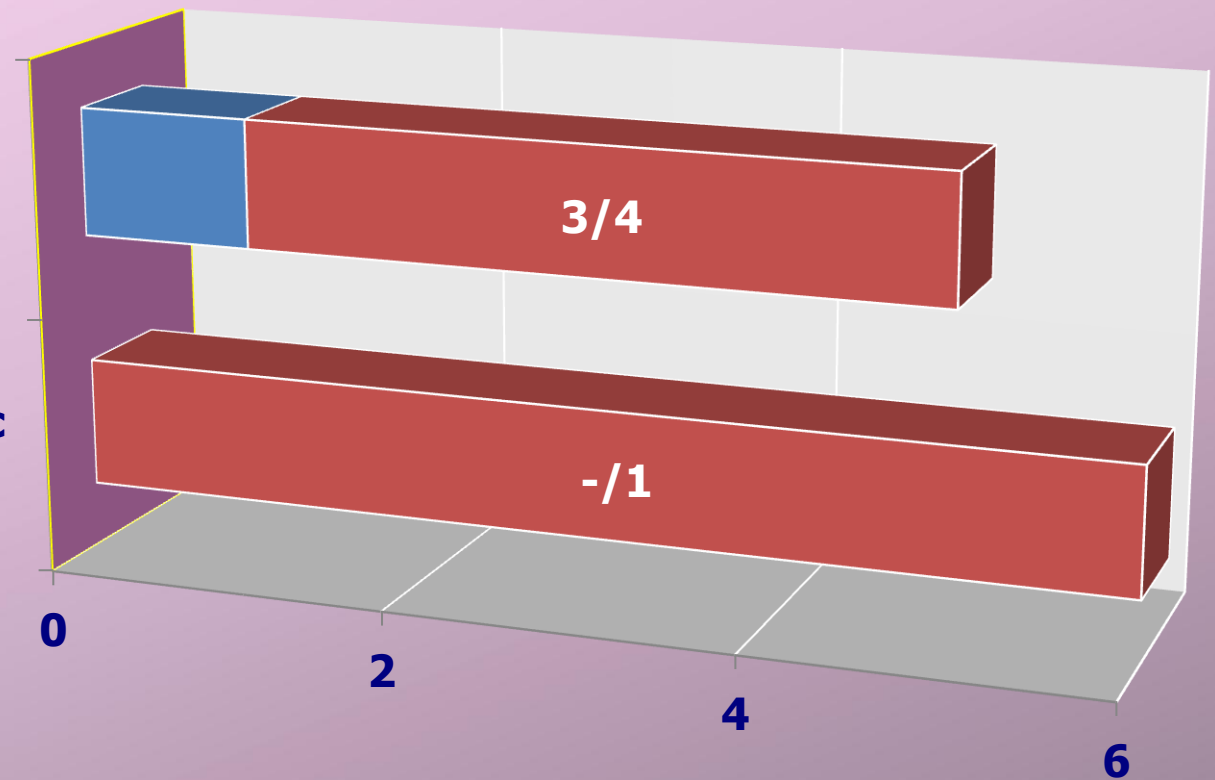
PREGĂTIREA CADRELOR ȘTIINȚIFICE

Expertizarea tezelor de doctor în cadrul Seminarilor Științifice de Profil

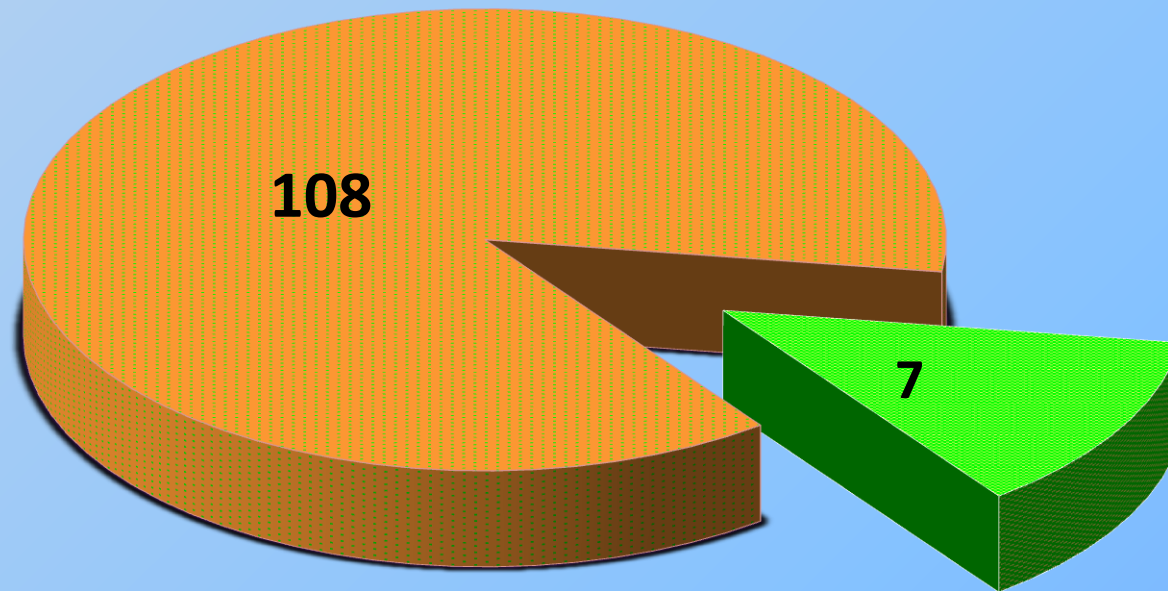
Teze susținute în cadrul Consiliului Științific Specializat

■ doctor habilitat

■ doctor

FORMAREA PRIN DOCTORAT ȘI MASTERAT

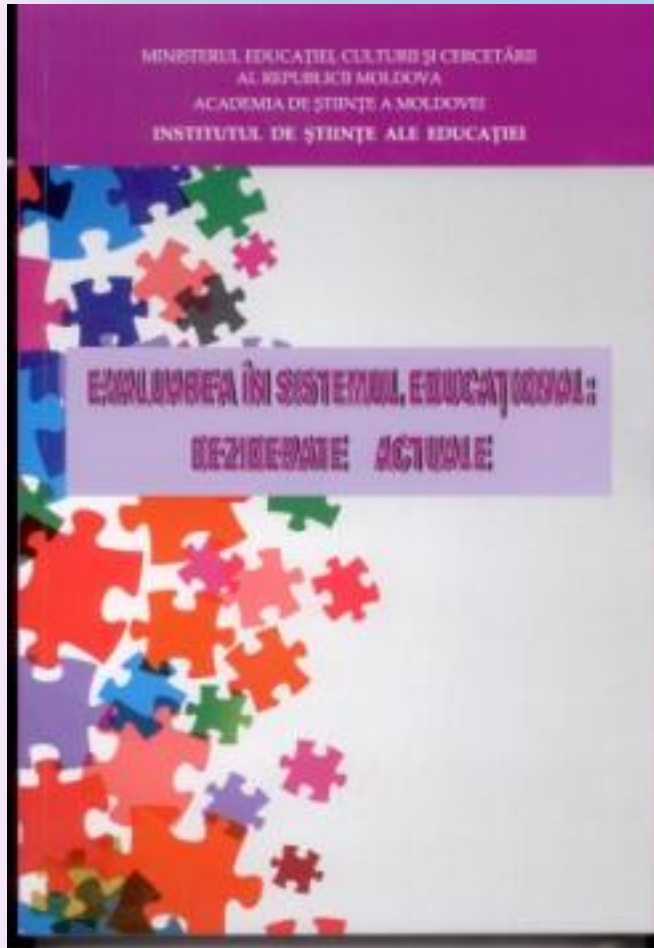

 Doctorat

 Masterat

MANIFESTĂRI ȘTIINȚIFICE

Conferința Științifică Internațională „EVALUAREA ÎN SISTEMUL EDUCAȚIONAL: DEZIDERATE ACTUALE”

ORGANIZAREA MANIFESTĂRILOR ȘTIINȚIFICE

Simpozionul Pedagogic Internațional

*„Evaluarea criterială prin
descriptori în învățământul
primar, provocări și
oportunități”*, ediția a II-a,
Institutul de Științe ale
Educației, 13 mai 2017.

Vizitele savanților și specialiștilor de peste hotare în anul 2017

Mahdi Tarabeih, doctor în psihologie	Israel, mun. Haifa	Masă rotundă „Emoțiile și gândirea profesională”
Prof. dr. Flueraș Vasile, Cluj Napoca.	România, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj Napoca, Liceul Teoretic „Avram Iancu”, Cluj-Napoca	Colocviu științific „Educația încotro”, ediția 1 cu participarea Dlui Prof. Dr. Flueraș Vasile, Universitatea Babes Bolyai, Cluj Napoca Genericul colocviului „Competența - o nouă modă în educație?”

VĂ MULȚUMIM PENTRU COLABORARE!

